

XXII

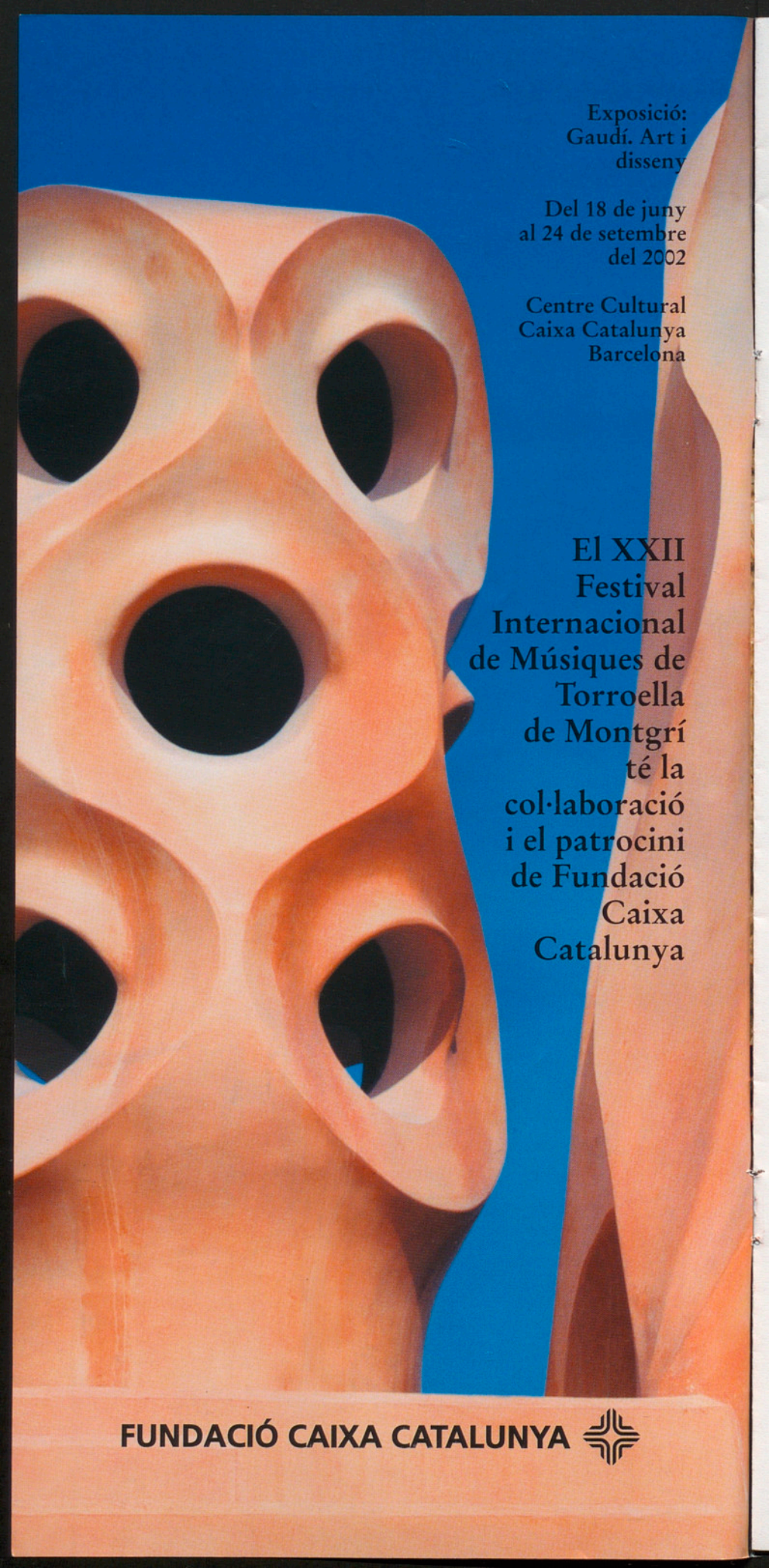
FESTIVAL INTERNACIONAL
DE MÚSIQUES

DE TORROELLA DE MONTGRÍ
C O S T A B R A V A

DEL 2 DE JULIOL AL 31 D'AGOST DE 2002

MEMBRE DE L'ASSOCIACIÓ EUROPEA DE FESTIVALS

Exposició:
Gaudí. Art i
disseny

Del 18 de juny
al 24 de setembre
del 2002

Centre Cultural
Caixa Catalunya
Barcelona

El XXII
Festival
Internacional
de Músiques de
Torroella
de Montgrí
té la
col·laboració
i el patrocini
de Fundació
Caixa
Catalunya

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

XXII

FESTIVAL INTERNACIONAL
DE MÚSIQUES
DE TORROELLA DE MONTGRÍ
C O S T A B R A V A

DEL 2 DE JULIOL AL 31 D'AGOST DE 2002

CONCERT

3

Miquel Desclot

DOS GRANS MESTRES DE L'ESTIL CLÀSSIC

Tant Haydn com Boccherini es van distingir, durant la segona meitat del segle divuit, per la seva gran aportació a la música instrumental del que podríem qualificar com l'Edat d'Or de la música. Però així com Haydn va produir també de manera molt remarcable i variada en el camp de la música vocal, Boccherini es va concentrar preferentment en la música de cambra i només es va dedicar a la veu molt ocasionalment. El programa d'avui, mig recordant la jocosa dita del violinista Giuseppe Puppo segons la qual Boccherini seria la dona de Haydn (per la delicadesa afilligranada de la seva música), ens els aparella amb una obra instrumental del primer i una de vocal del segon.

El quartet conegut amb el sobrenom de Solixent, escrit en Si bemoll Major, és el quart de l'última sèrie de sis completada per Haydn entre 1796 i 1797, mentre treballava en el gran oratori *La creació*, i publicada l'any 1799 com a opus 76. Tot i que Haydn publicaria encara un parell més de quartets excel·lents (més una torna de dos moviments d'un quartet inacabat), l'opus 76 representa la gloriosa culminació de la carrera del pare del quartet de corda. Si des dels opus 9 i 17, els quartets de Haydn ja havien cridat l'atenció del món musical per la seva inventiva arquitectònica, en aquest assoliment final la imaginació haydniana sempre fresca, que sembla miraculosament inexhaurible, s'aparella amb la saviesa i la profunditat d'un compositor de seixanta-cinc anys que, des de les seves primeres provatures en el gènere, filles de l'últim Barroc, ha empès el quartet fins a deixar-lo a punt per a la revolució del seu reticent deixeble Beethoven, passant per l'experiència del seu ja difunt amic Mozart.

El sobrenom de Solixent, nascut a Anglaterra, prové de la lenta frase ascendent del primer violí, damunt l'acord sostingut pels altres instruments, remissent d'una evocació auroral de l'oratori contemporani *La Creació*. Després que la frase reaparegui a la dominant, ve un dramàtic crescendo ple de modulacions atrevides que desemboca en una inversió de la frase inicial, aquest cop confiada al violoncel, que actuarà com a segon tema de l'allegro de sonata. L'adagio, extremament lent, és un tríptic sobre un motiu de cinc notes, que es revela ostensiblement al segon episodi. El minuet es distingeix per l'inesperat trio, de color balcànic, amb els seus rústics unísons, que semblen acostar-lo a un scherzo schubertià.

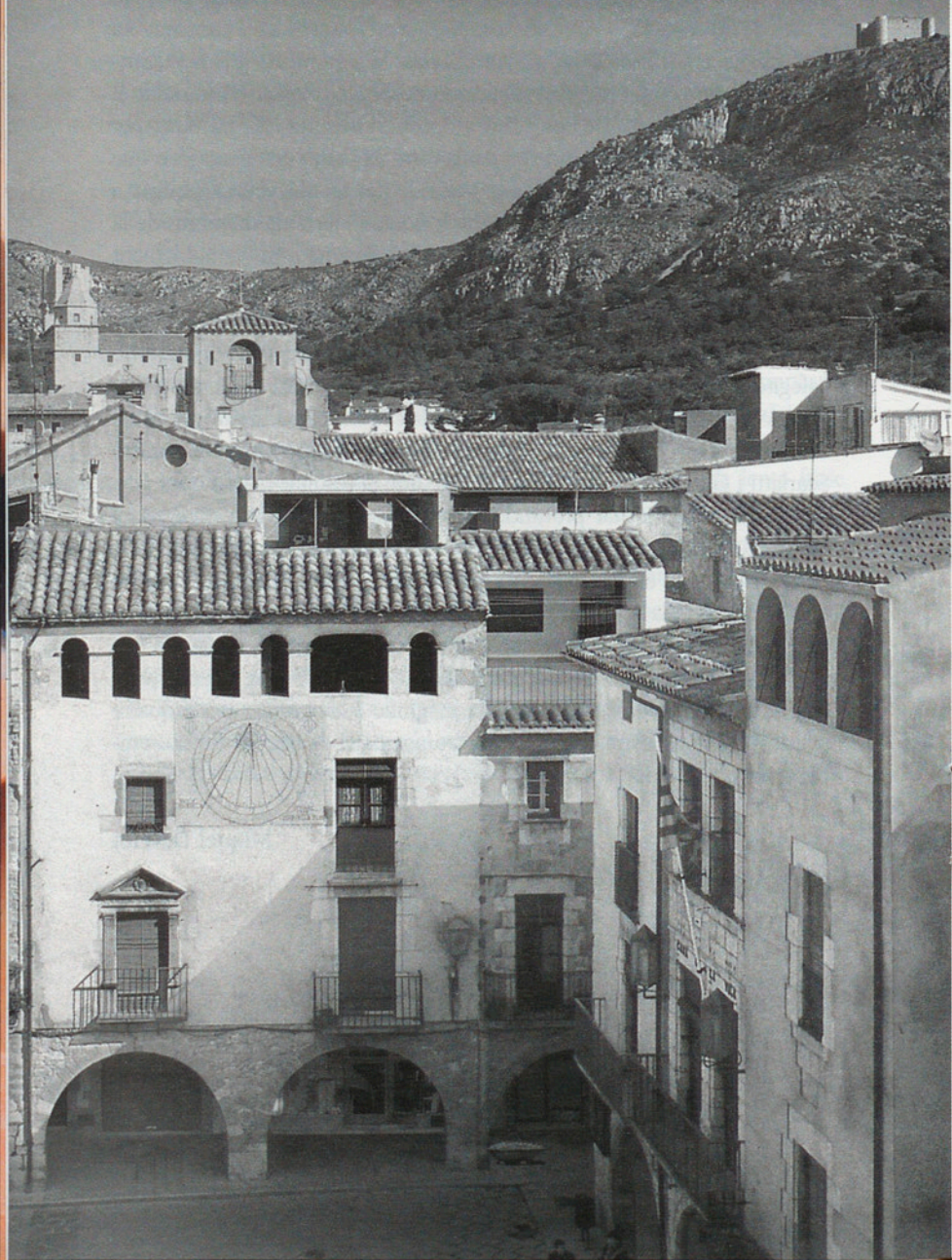

El Finale, amb un tema principal d'aparença despreocupada, ens sorprèn de seguida amb un episodi central en mode menor i, més tard, amb repetides acceleracions que condueixen a una llarga coda desbocada.

L'injustament malconegut *Stabat Mater* de Boccherini data de finals de 1781, en què l'infant Lluís de Borbó li'n demana un per a la seva remota possessió de Las Arenas, a Àvila, on residia la petita cort per a qui treballava el compositor, en un aïllament infinitament més gran que el de Haydn a Eszterháza. Tot i que Boccherini era celebrat pels seus nombrosos quartets i quintets, ja tenia una notable experiència en música vocal, com a autor de dos oratoris, dos motets, una missa i una cantata profana, a més de diverses àries esparses (uns anys més tard arribarà a escriure tota una sarsuela, *La Clementina*). D'altra banda, la seva muller i la seva cunyada eren dues sopranos de relleu, que no podien deixar d'estimular el seu interès per la veu. De bon primer, Boccherini escriu l'*Stabat Mater* per a una soprano i un quintet de corda, la formació amb dos violoncel·les que havia descobert en instal·lar-se a Madrid, pel fet de veure's obligat a escriure per a l'única combinació que li podien oferir els membres de la família Font amb qui ell tocava el violoncel. És una obra veritablement camerística, on la veu solista s'integra amb el conjunt instrumental com si es tractés d'un sextet. Vint anys més tard, però, el compositor en faria una nova versió per a tres veus (soprano, contralt i tenor) i cordes, amb l'afegit d'una obertura i petits canvis per ajustar la música a la nova disposició vocal. En compondre el seu *Stabat Mater*, Boccherini no podia deixar de tenir presents els anteriors dels seus conterrànies Alessandro Scarlatti i Giovanni Battista Pergolesi, bé que el resultat és una obra personal, d'una religiositat profunda, però somrient i delicada, malgrat el contingut dramàtic que un text tan patètic com el del frare Jacopone da Todi desperta en la música del toscà. L'obra, que comença i acaba en fa menor, bascula en l'endemig de diverses tonalitats, tan menors com majors, però restant sempre dins l'atmosfera ombrívola requerida pel poema medieval. Potser val la pena acabar recordant que, catorze anys abans, també Haydn havia escrit un magnífic *Stabat Mater* per a quatre solistes, cor i orquestra, amb el qual, tanmateix, el de Boccherini no sembla tenir res a veure.

Miquel Desclot

PROGRAMA

DIVENDRES 26 DE JULIOL / 22.30 H / ESGLÉSIA

1a PART

Franz Joseph Haydn (1732-1809):

Quartet en Si bemoll Major, op.76 n:4 (Hob.III.78) "Solixent"

- *Allegro con spirito*
- *Adagio*
- *Menuetto. Allegro*
- *Finale. Allegro ma non troppo*

Sunrise Quartet:

Farran James (violí)

Alba Roca (violí)

Elisabeth Gex (viola)

James Bush (violoncel)

2a PART

Luigi Boccherini (1743-1805):

Stabat Mater G.532 (versió de 1781)

- *Stabat Mater dolorosa. Grave assai*
- *Cujus animam gementem. Allegro*
- *Quae moerebat et dolebat. Allegretto con motto*
- *Quis est homo. Adagio assai/ Recitativo*
- *Pro peccatis suae gentis. Allegretto*
- *Eja mater, fons amoris. Larghetto non tanto*
- *Tui nati vulnerati. Allegro vivo*
- *Virgo virginum praeclara. Andantino*
- *Fac ut portem Christi mortem. Larghetto*
- *Fac me plagis vulnerari. Allegro commodo*
- *Quando corpus morietur. Andante lento*

Sunrise Quartet:

Xisco Aguiló (contrabaix)

Núria Rial (soprano)

STABAT MATER

Stabat Mater dolorosa
Juxta Crucem lacrimosa,
Dum pedebat Filius.

Cujus animam gementem
Contristatam et dolentem,
Pertransivit gladius.

O quam tristis et afflicta
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti!

Quae moerebat, et dolebat,
Et tremebat, dum videbat
Nati poenas incliti.

Quis est homo, qui non fletet,
Christi Matremsi videret
In tanto supplicio?

Quis non posset contristari,
Piam Matrem contemplari
Dolentem cum Filio?

Pro peccatis suae gentis
Vidit Jesum in tormentis,
Et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem natum
Morientem desolatum
Dum emisit spiritum.

Eja Mater, fons amoris,
me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam.

Fac ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.

Sancta Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide.

Tui nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati,
Poenas mecum divide.

Face me vere tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixerò.

És la Mare dolorosa
prop la creu, tota plorosa,
d'on el Fill penja clavat;

la seva ànima, endolada,
gemegant i contristada,
punyent glavi ha traspassat.

Oh quan trista i afligida
era aquella beneïda
Mare del Fill únic seu;

que gemia i es planyia,
tot guaintant-se'l, Mare pia,
al suplici, essent ell Déu.

Quin és l'home que, si veia
el patir que del Crist feia
Mare aital, ell no plorés?

que tristor no hagués pregona
si del Crist Mare tan bona
compadir son Fill veïés?

Per les culpes del seu poble
a turment sotmès innoble
i a flagell Jesús veié:

el dolç fruit que tant amava,
desolat morir guaitava,
l'esperit quan ell reté.

Eia! Mare d'amor vena,
feu que jo senti la pena
del contrit, i plori amb vós;

feu que el fred cor meu s'inflami
de l'ardor amb què el Crist Déu ami
per tal d'ésser-li agradós.

Santa Mare, les ferides
feu, del Crucifix, sentides
i gravades al meu cor;

i del vulnerat Fill vostre,
ue amor tal, sofrint, em mostra,
compartiu amb mi el dolor.

Compassiu, feu que amb vós plori
i el Crucificat honori,
mentre el viure em durarà;

Juxta Crucem tecum stare,
Te libenter sociare
In planctu desidero.

Virgo virginum praeclara,
Mihi jam non sis amara:
Fac me tecum plangere.

Fac, ut portem Christi mortem,
Passionis fac consortem,
Et plagas recolare.

Fac me plagis vulnerati
Crucem hac inebriari
Ob amorem Filii.

Inflammatum et accensum,
Per te, Virgo, sum defensus,
In die judicii.

Fac me cruce custodiri,
Morte Christi praemuniri,
Confoveri gratia.

Quando corpus morietur,
Fac, ut animae donetur
Paradisi gloria.
Amen.

prop la creu, amb vós, estar-me
i al plany vostre associar-me
amb mon plany desitjo ja.

Verge, entre les verges clara,
amargor no us vegi encara:
feu que, amb vós, em dolgui jo;

que la mort del Crist jo porti,
i acompanyi i aconhorti
sos assots i passió.

Dels verdancs del Crist marqueu-me,
embriac de la creu feu-me
i la sang del vostre Nat;

en el dia del judici
feu-me'l, Verge, vós propici
que no sigui al flam llançat.

En finir, oh Crist, ma vida,
per la Mare feu-me crida
a la palma triomfal;

quan el cos en terra mori,
feu que l'ànima us adori
en el goig sempiternal.
Amen.

Traducció i adaptació al català
de Josep M.Llovera

SUNRISE QUARTET

El Sunrise Quartet neix amb el desig de fer música de cambra amb instruments històrics. El seu repertori parteix del clàssic-me, però té la intenció d'ampliar-se cap a ambdues direccions - barroca i preromàntica-romàntica-, tot preveient la col·laboració d'altres intèrprets per abordar més repertori cambrístic.

Els components del quartet toquen igualment els instruments moderns corresponents, però s'han deixat seduir pel color i la sensibilitat dels antics. Compartint aquest gust, s'han reunit provinents de països distints per fer música junts amb energia, il·lusió i emoció, tot esperant que això traspassi i arrelsi més enllà del grup.

NÚRIA RIAL

Nascuda a Manresa (Bages), cursà el grau professional de piano. Estudià cant amb M Mayska i Dolors Aldea, entre altres, i obtingué el grau professional de cant. Posteriorment, es va perfeccionar a Basilea amb el professor Kurt Widmer. Va ser guanyadora el 1997 del segon premi en el Concurs Permanent de Joves Intèrprets, organitzat per Joventuts Musicals d'Espanya.

Interessada en els diferents gèneres i estils musicals, ha cantat des de música renaixentista fins a música contemporània. Ha format part del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana (dir: Jordi Casas), La Capella de Santa M. del Mar (dir: Lluís Vilamajó), Musica Ficta (dir: R.Mallavibarrena), Labyrinth (dir: Paolo Pandolfo). En l'actualitat forma part del conjunt Orphénica Lyra que dirigeix el conegut vihuellista José Miguel Moreno amb qui ha actuat en importants festivals a Espanya, Mèxic, Bolívia, Bèlgica, Cuba, Holanda, França, Alemanya, Polònia i Suïssa. També ha cantat *lied* i repertori de recital en importants cicles com el Festival Internacional de Música i Dansa de Granada, Festival de Peralada, Schubertiada, Toujours Mozart (Salzburg i Praga).

Col·labora amb el compositor Carles Cases posant veu en algunes de les seves bandes sonores com en el film *Joc de rol*. També ha realitzat algunes incursions esporàdiques en el gènere del jazz, en què destaca l'homenatge a Duke Ellington amb l'orquestra La Locomotora Negra a diferents ciutats catalanes.

S'inicià en el camp de l'òpera en el paper de Susanna a *Le nozze di Figaro* al Teatre La Faràndula de Sabadell amb l'Orquestra Simfònica del Vallès sota la direcció d'Albert Argudo.

Ha cantat en diverses orquestres (Orquestra Simfònica d'Hongria, Orquestra Simfònica del Vallès, La Petite Bande, Züricher Kammerorchester, Orquesta Risonanze de Lugano, Basler Festival Orchester, Les Cornets Noirs, La Cetra-Barockorchester Basel, Concerto Köln, Concierto Español, Orquesta Barroca de Sevilla...i ha estat dirigida per directors com Salvador Brotons, Pierre Cao, Carlo Chiarappa, Jan Schultz, Johannes Tolle, Michael Beuerle, Salvador Mas...

Té enregistrats diferents discs per als segells Discantus, Glossa i Plusmusic.

Ho organitza

Juventuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí

SECRETARIA:
Apartat de Correus núm. 70
E-17257 Torroella de Montgrí
Tel. 00 34 972 76 06 05
Fax. 00 34 972 76 06 48
e-mail: jjmmtdm@ddgi.es
www.ddgi.es/tdm/fimtdm

Amb el suport de

EL PAIS

La col·laboració

PARRÒQUIA DE SANT GENÍS

CATALUNYA
MÚSICA

Germans Radresa
sa

El patrocini

gasNatural sdg

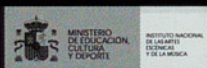
Generalitat
de Catalunya

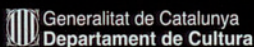
AJUNTAMENT DE
TORROELLA DE MONTGRÍ

Diputació
de Girona

INSTITUTO NACIONAL
DE INVESTIGACIONES
CIENTÍFICAS Y LA RESERVA

Amb la col·laboració i el patrocini

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

902 10 12 12

TEL·ENTRADA
CAIXA CATALUNYA

